

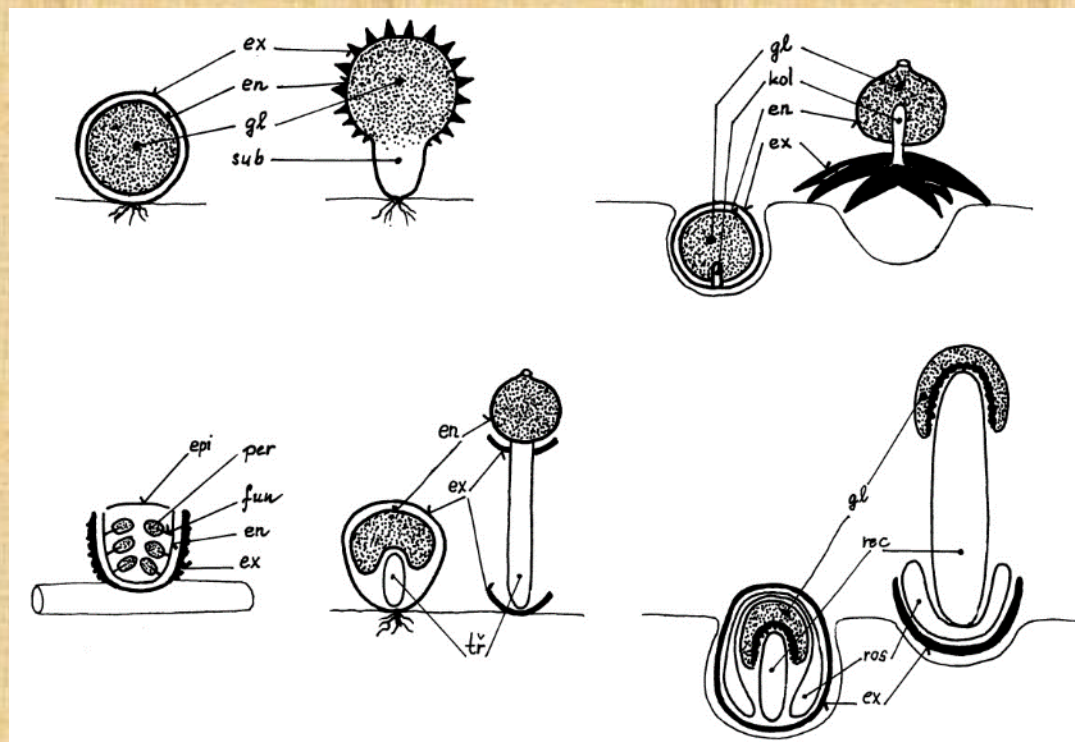
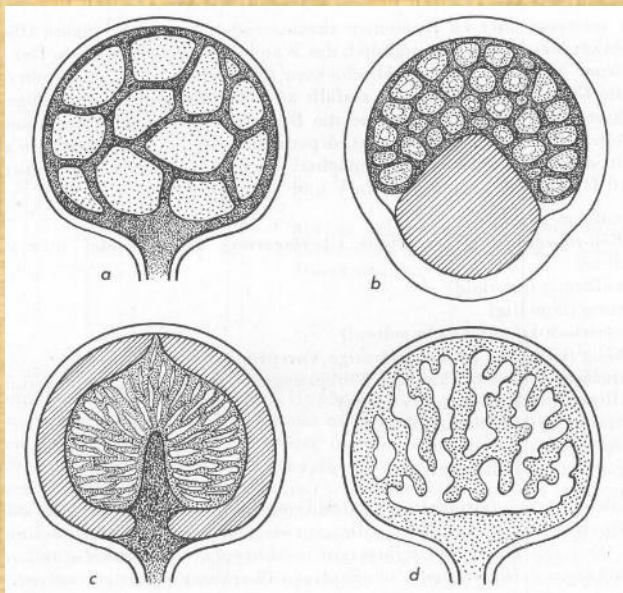
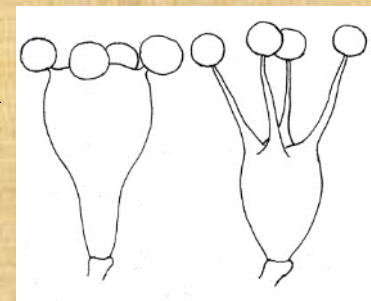
břichatky (tzv. angiokarpní – uzavřené plodnice)

povrch kryje **okrovka (peridie)**, uvnitř různě organizovaný **teřich (gleba)**
v teřichu vznikají spory (obvykle primárně na hymeniu, které pokrývá povrch jeho vnitřních dutinek)

bazidie jsou sekundárně redukované, tzv. **gastroidní** →

uvnitř teřichu často také **vlášení (kapilicium)**

spory se z plodnice šíří až po uvolnění z bazidií

břichatky

nejdůležitější literární prameny:

Pilát A. (1958): Gasteromycetes. - In: Flora ČSR. sv. 1, ČSAV, Praha.

Pegler D.N., Laessle T. et Spooner B.M. (1995): British puffballs, earthstars and stinkhorns. - RBG Kew, London.

Sarasini M. (2005): Gasteromiceti epigei. - Associazione Micologica Bresadola.

Jeppson M. (2018): Puffballs of northern and central Europe. – SMF, Stockholm.

Jülich W. (1984): Die Nichtblätterpilze, Gallertpilze und Bauchpilze. – In: Gams W., Kleine Kryptogamenflora, Band IIb/1, Fischer Verlag, Jena.

Hansen L. et Knudsen H. (eds.) (1997): Nordic macromycetes. Vol. 3. Heterobasidioid, aphyllorphoroid and gasteromycetoid Basidiomycetes. – Nordsvamp, Copenhagen.

Breitenbach J. et Kränzlin F. (1986): Fungi of Switzerland. Vol. 2. – Mycologia, Luzern.

Boletales

Scleroderma spp.

pestřec

hlízovitá plodnice s kořenovitě svazčitou bazí
teřich za zralosti prašnatý, kapilicium redukované
spory ostnité n. síťnaté, kulovité
mykorizní druhy
slabě jedovaté!

Agaricales

Lycoperdon spp.

pýchavka

sterilní subgleba

ostnitá exoperidie

kapilicium málo větvené (~skeletové hyfy)

pozemní (ev. lignikolní) saprotrofové

Agaricales

Langermannia gigantea

vatovec obrovský

až 50 cm velké plodnice

subgleba chybí

za zralosti se peridie odlupuje a rozpadá se celá plodnice, může se i kutálet jako „stepní běžec“

saprotrof na eutrofních místech (komposty, pastviny, lužní lesy, porosty kopřiv apod.)

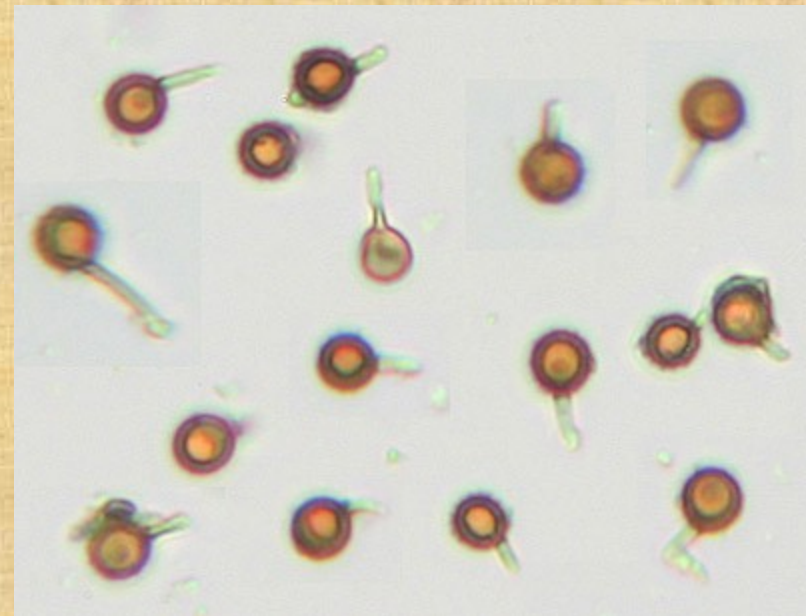
<https://www.youtube.com/watch?v=kWSYawl0KjQ>

Agaricales

Bovista spp.

prášivka

plodnice bez subgleby, za zralosti
nepravidelně praská na vrcholu
„vločkovité“ kapilicium s větvenými,
postupně se ztenčujícími vlákny
stopečkaté spory (pozůstek sterigmatu)
na pastvinách a loukách, saprotrofní

Agaricales

Disciseda spp.

žaludice

plodnice bez subgleby, s dvouvrstevnou peridií
za zralosti obřízně praská, otvor vzniká naspodu
vnitřní okrovky → „stepní běžec“
xerothermní biotopy – písčiny, stepi
saprotrofní

Agaricales

Tulostoma spp.

palečka

stopkaté plodnice s dřevnatou stopkou
ohraničený otvor na temeni
xerofilní druhy nelesních stanovišť
saprotrofové

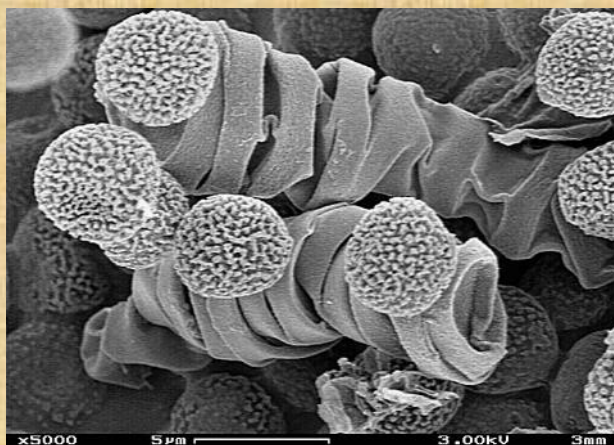
Agaricales

Battarraea stevenii

battarovka Stevenova

mohutné stopkaté plodnice
plodná časť sa otvára obřízňe
„třeň“ dřevnatý, hrubě vláknitý
teřich obsahuje tzv. elatery
saprotrof, kosmopolit

pustá suchá místa, polopouště, pouště,
v ČR v dutinách stromů a pod převisy

Geastrales

Geastrum spp.

hvězdovka

funkčně dvouvrstevná peridie – vnější praská na cípy (u některých druhů hygroskopické), vnitřní okrovka na vrcholu diferencované ústí, okolo něj peristom (vláknitý n. řasnatě skládaný)

vlášení nevětvené (podobné pýchavkám), spory kulovité, bradavčité

saprotrofní druhy různých lesních i stepních biotopů

Boletales

Astraeus hygrometricus

hvězdák vláhojevný

dvouvrstevná peridie

vnější okrovka praskající na cípy, které jsou silně hygroskopické
mykorizní

<https://www.youtube.com/watch?v=Yq5bnFc2RL0>

Agaricales

Cyathus – číšenka, *Crucibulum* – pohárovka

zvláštní pohárkovité plodnice
na dně pecičky (peridioly) s lepkavým
provázkovitým útvarem - funikulem
veliké spory uzavřeny v pecičkách
šíření pomocí deště

C. striatus (č. rýhovaná)

<http://www.youtube.com/watch?v=EGlaQhDi5ts>

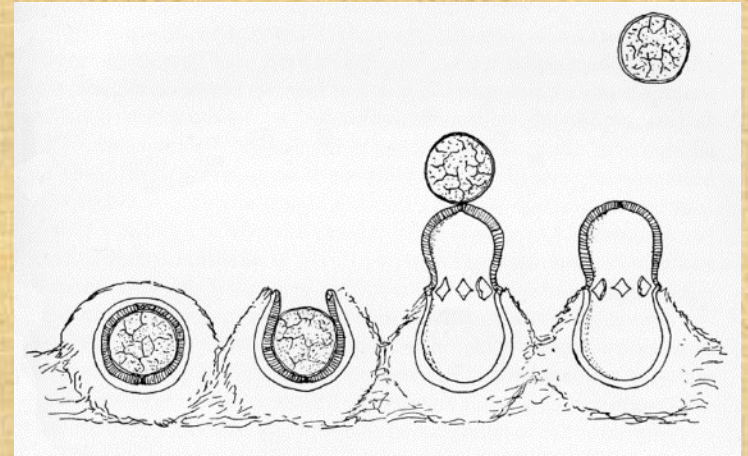

Agaricales

Sphaerobolus

hrachovec

plodnice s jedinou kulovitou peridiolou
ta je vymršťena rostoucím turgorem buněk
vnitřní vrstvy – až několik m daleko

http://www.youtube.com/watch?v=0_nQdKrL4dE

Phallales

Phallus impudicus

hadovka smrdutá

tzv. klathrothecium, tvožené hl. nosičem (=receptakulum)
spory ve zralé slizovité glebě na povrchu kloboučku
endozochorie – mouchy, brouci

